

Hyötyykö lihasika säilörehusta?

Hilkka Siljander-Rasi, Erja Koivunen
Kirsi Partanen

MTT Kotieläintuotannon tutkimus

Paul Bikker

Wageningen University Research, NL

ICOPP – Improved contribution of local feed to support 100% organic feed supply to pigs and poultry

- Core Organic II EU-hanke, 9 partneria
- Suomessa MTT
- MTT raportti: Tables of composition and nutritional values of organically produced feed materials
 - 40 rehuainetta: kemiallinen koostumus, *In vitro* sulavuus ja rehuarvot useiden järjestelmien mukaan
- Luomurehuaineiden sulavuuskokeet
 - Ravintoaineiden kokonaissulavuus ja aminohappojen standardoitu ohutsuolisulavuus: nurmisäilörehu (NL), peltonätkelmä (AT), esparsetti (AT), soijapulppa Okara (FI)
 - Aminohappojen standardoitu ohutsuolisulavuus: simpukkajauho (SE), mustasotilaskärpäsen toukkajauho (CH)
- Koe emakoiden ruokinnan vaiheistuksesta luomuruokinnalla

Säilörehu sikojen rehuna

- Luomusioille karkearehua päivittäin
- Tavanomaisen tuotannon sioille virikerehuja
 - Säilörehulla mahdollista turvaksi karkearehun saanti talviaikana
 - Mahdollisuus monipuolistaa sikatilan viljelykiertoa
- Sikojen säilörehun vaatimuksia (ICOPP)
 - Mahdollisimman varhainen korjuu
 - Ei voimakasta esikuivausta
 - Lyhyt silpun pituus, varsinkin lihasioille
- Ruokinnan järjestäminen
 - Riittävästi tilaa syömiseen
 - Rehun valikoinnin ja haaskauksen estäminen

Luomunurmisäilörehu sikojen rehuna

- **Tutkimuskysymykset**
 - Mikä on lihasian kyky sulattaa säilörehun ravintoaineita?
 - Aminohappojen ohutsuolisulavuudesta vähän tutkimustuloksia
 - Kuinka säilörehuruokinta vaikuttaa lihasian tuotantotuloksiin?
 - Kuinka säilörehuruokinta vaikuttaa mahahaavan esiintymiseen?

Nurmisäilörehun ravintoaineiden sulavuus lihasioilla, kokonaissulavuus

- 40 lihasikaa (tavanomainen tuotanto, MTT Hyvinkää) yksilöruokinnalla
- Säilörehua 0, 6.7, 13.3 ja 16.7 % rehuseoksen kuiva-aineesta
 - Säilörehulla korvattiin vilja-herne-rypsipuriste -luomurehua
- Sontanäytteet viikoilla 3 ja 7 (elopaino 47 ja 73 kg) neljän päivän ajan
- Titaanidioksidi merkkiaineena (3 g/kg luomuseosta)
- Sikojen tuotantotulokset mitattiin

Nurmisäilörehun aminohappojen ohutsuolisulavuus lihasioilla

- 32 lihasikaa, samat siat kuin kokonaissulavuuskokeessa
- Ohutsuolisulavuus teurastustekniikalla (elopaino 82 kg)
- Säilörehua 6.7, 13.3 and 16.7 % rehun kuiva-aineesta
 - Säilörehulla korvattiin tärkkelyspohjaista, vähän valkuaista sisältävää seosta (sis. 5 g/kg heraproteiinia)
- Valkuaisen ja aminohappojen perustason endogeeninen erityys mitattiin vähän valkuaista sisältävällä ruokinnalla
- Valkuaisen ja aminohappojen näennäinen ja standardoitu ohutsuolisulavuus
- Titaanidioksidi (3 g/kg tärkkelyspohjaista seosta) merkkiaineena

Luomunurmisäilörehu

- Korjattiin Wageningenin yliopiston luomukoetilalla Hollannissa varhaisella kasvuasteella (11.5.)
 - 200 - 300 kg paalit
 - Kuljetus Suomeen, säilytys ulkona (0 -15 °C)
- Säilörehu silputtiin 5 -10 cm silpuksi tarkkuussilppurilla syöntiongelmien takia ja pakastettiin
- Kuiva-aine määritettiin joka paalista
- Pakastettua rehua sulatettiin 2 - 3 päivän tarpeiksi
- Säilörehu ja kuiva rehu sekoitettiin ja jaettiin sioille kahdesti päivässä
 - Rehutähteiden määrää oli vaikea mitata tarkasti ja erotella niistä kuiva rehu ja säilörehu

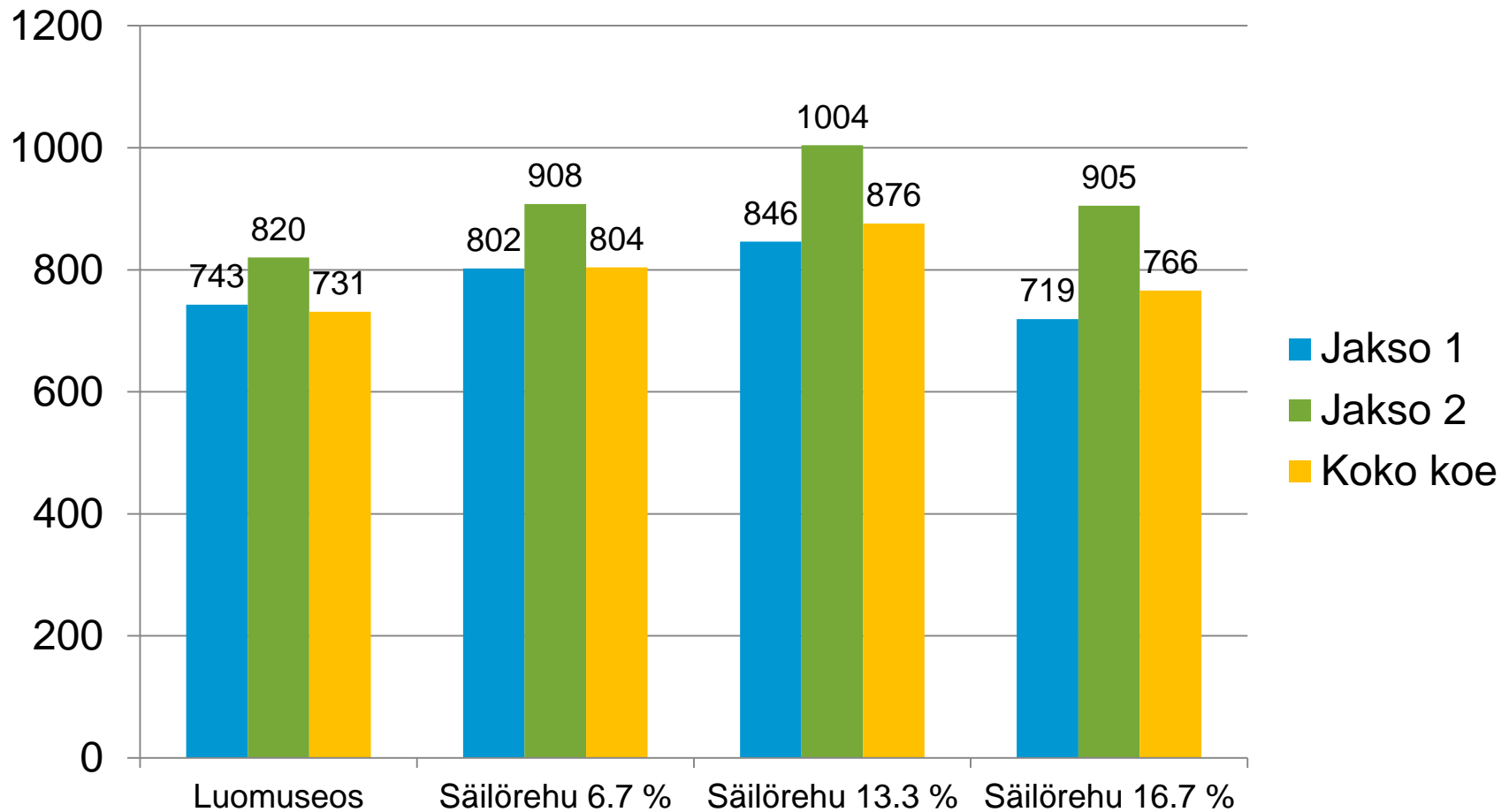
Luomunurmisäilörehun kemiallinen koostumus

	Nurmisäilörehu
Kuiva-aine, g/kg	249
g/kg KA	
Tuhka	144
Raakavalkuainen	218
Raakarasva	60
Raakakuitu	214
NDF	363
ADF	225
Sokerit	76
Lysiini	10.4
Treoniini	8.5
Metioniini	4.4
Kystiini	0.8

Säilörehun syönti, kg/sika/d

Säilörehua ka:sta	0 %	6.7 %	13.3 %	16.7 %
Sikoja	5	10	10	10
Jakso 1, 18 d				
Luomurehuseos	1.97	1.87	1.78	1.58
Säilörehu	-	0.40	0.82	1.00
Jakso 2, 28 d				
Luomurehuseos	2.33	2.41	2.38	2.09
Säilörehu	-	0.57	1.18	1.36
Jakso 3, 7 d				
Tärkkelyspohjainen seos	2.87	2.70	2.54	2.42
Säilörehu	-	0.68	1.37	1.69

Sikojen päiväkasvu sulavuuskokeessa

Sikojen kuiva-aineen syönti (kg/d) ja rehuhyötysuhde (kg KA/kg)

Säilörehua ka:sta	0 %	6.7 %	13.3 %	16.7 %
sikoja	5	10	10	10
Rehun syönti				
Jakso 1	1.72	1.75	1.79	1.67
Jakso 2	2.04	2.25	2.39	2.19
Jakso 3	2.55a	2.56	2.73b	2.68
Rehuhyötysuhde				
Jakso 1	2.43	2.20	2.13	2.34
Jakso 2	2.49	2.52	2.40	2.43
Jakso 3	2.45	2.40	2.30	2.40

Luomunurmisäilörehun ravintoaineiden kokonaissulavuus

	Säilörehua % rehun kuiva-aineesta*		Luomurehu seos
	6.7	13.3	
Sikoja, jakso 1/2	8/7	8/8	5/4
Sulavuus, %			
Kuiva-aine	61.0	72.6	74.6
Tuhka	56.4	57.5	41.0
Orgaaninen aine	57.1	75.9	77.0
Raakavalkuainen	62.1	73.7	68.4
Raakarasva	49.4	53.2	56.3
Raakakuitu	44.8	58.5	18.6

Sulavuus laskettu erotusmenetelmällä

Luomunurmisäilörehun aminohappojen standardoitu ohutsuolisulavuus

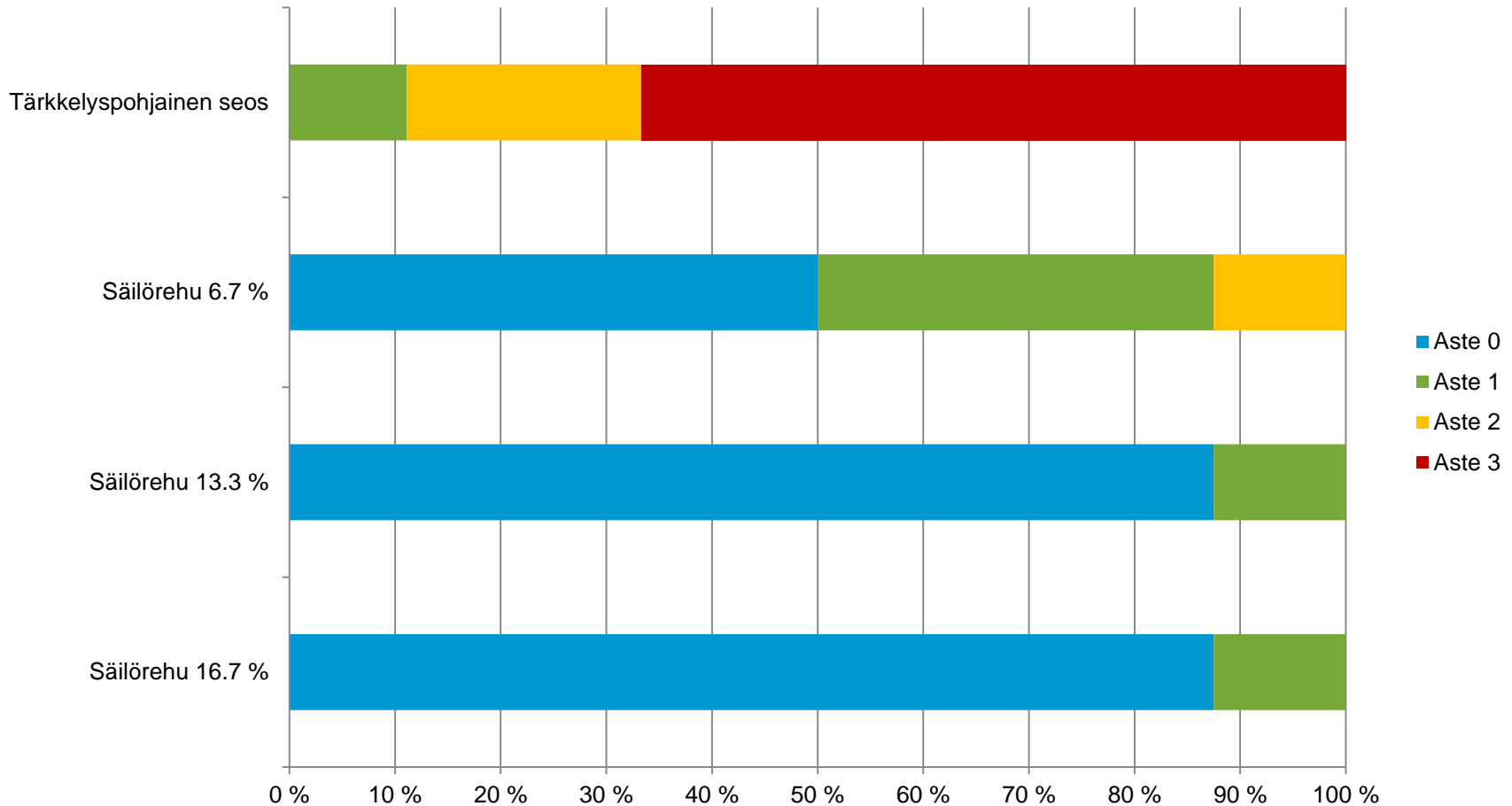

Säilörehua, % ka:ssa	6.7 %	13.3 %
Sulavuus, %		
Raakavalkuainen	56.0	65.4
Arginiini	49.0	52.1
Histidiini	76.3	79.0
Isoleusiini	74.3	79.0
Lysiini	76.1	78.2
Metioniini	55.3	66.4
Kystiini	34.0	34.3
Fenyylialaniini	64.1	73.2
Treoniini	57.3	64.9
Vallini	67.9	75.2

Luomunurmisäilörehun rehuarvo

	Luomunurmi- säilörehu	
Viiterehu Evapig	Ruoho, kuivattu	
NE, MJ/kg ka, kasvava sika	4.9	
NE, MJ/kg ka, aikuinen sika	5.5	
Sulavat aminohapot, g/kg ka		Sulavuus, %
Lysiini	8.1	78
Metioniini	2.9	66
Kystiini	0.3	34
Treoniini	5.5	65
Valiini	8.8	75

Säilörehuruokinnan vaikutus mahahaavan esiintymiseen lihasioilla

Asteen 2 ja 3 limakalvomutokset aiheuttavat sialle kipua

Sika no 132, säilörehu 16.6 % rehun kuiva-aineesta
Mahan sisältö ja ruokatorven alueen limakalvo

Ruokintakoe luomunurmisäilörehulla

- Wageningenin yliopiston luomusikatilalla (Raalte, NL)
- 256 lihasikaa 16 sian karsinoissa, sukupuolet yhdessä, 8 karsinaa/koeryhmä
- Koeryhmät:
 - 1. Ruokinta luomutäysrehulla
 - 2. Ruokinta luomutäysrehun ja -nurmisäilörehun seoksella (sekoitus apevaunussa)
- Säilörehulla korvattiin alkukasvatuksessa vähitellen 0 -> 10 % nettoenergiasta ja loppukasvatuksessa 12 -> 20 % nettoenergiasta
- Karsinassa kolme ruokintalaitetta: lievä ruokinnan rajoitus

Säilörehun vaikutus luomulihasikojen tuotantotuloksiin ja teuraslaatuun

	Kontrolliryhmä	Säilörehuryhmä
Rehun syönti, kg kuiva-ainetta/sika/d		
Täysrehu	2,44	2,24
Säilörehu	-	0,29
Päiväkasvu, g/d	897	860
Teuraspainokorjattu päiväkasvu, g/d	890	841
Rehuhyötysuhde, MJ NE/kg	25,5	27,1
Loppupaino, kg	119,4	118,7
Teuraspaino, kg	93,1	91,2
Teurassaanto, %	78,0	76,9
Ruhon lihaprosentti	56,7	57,2

Johtopäätökset

- Lihasika pystyy syömään säilörehua 10--15 % rehun kuiva-aineesta
 - Suuremmalla annostelulla rehua haaskaantuu
- Säilörehun lysiinin sulavuus hieman parempi kuin ohran, mutta muiden aminohappojen sulavuus huonompi kuin ohralla
- Säilörehu vähentää mahahaavan esiintymistä
- Säilörehuruokinta lisää ruuansulatuskanavan painoa, jolloin teurassaanto pienenee
 - Ei vaikutusta ruhon lihakuuteen
- Säilörehu ryhmäruokinnalla: aikaa ja tilaa säilörehun syöntiin
 - Rehun valikoinnin ja haaskaantumisen estäminen haasteellista